

Ministerie van Financiën
T.a.v. de staatssecretaris, de heer H. Vijlbrief
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
(ook per mail)

Datum

29 juni 2020

Betreft

Verzoek om verruiming Geefwet voor donaties aan culturele ANBI's in de periode 2020-2022

Geachte heer Vijlbrief,

Het zomerreces staat voor de deur. Maar voor velen in de culturele en creatieve sector zal er de komende maanden geen ontspanning zijn. Het is erop of eronder. De taskforce culturele en creatieve sector – waarvan de Museumvereniging namens de Federatie Cultuur deel uitmaakt - heeft het kabinet en de Tweede Kamer cijfers over de verwoestende effecten van de coronacrisis voor deze sector gepresenteerd en de contouren geschetst van een *Herstelplan voor de culturele en creatieve sector*. Eén van de maatregelen betreft verruiming van de Geefwet voor donaties aan culturele ANBI's in de periode 2020-2022. Wij zijn van mening dat deze maatregel doeltreffend, betrouwbaar en (technisch) uitvoerbaar is voor periodieke giften én voor gewone giften. Daarom vragen wij om uw medewerking te verlenen aan dit instrument dat culturele instellingen op de middellange termijn helpt om wendbaar en weerbaar de crisis te doorstaan door het (financieel) draagvlak voor cultuur te verbreden en te versterken.

Doel

De door ons voorgestelde verruiming stelt culturele ANBI's - zoals (pop)podia, (film)theaters, musea, orkesten, gezelschappen, ensembles, muziekscholen en centra voor de kunsten – in staat om ondernemerschap te tonen en in aanvulling op hun hoofdactiviteiten actief fondsen te werven. Ook het door de taskforce voorgestelde Nationaal Herstelfonds zou rechtstreeks gevoed kunnen worden door kleine en grote donaties van particulieren.

Maatregel voor de (middel)lange termijn: solvabiliteit

Musea en andere culturele ANBI's willen graag eigen verantwoordelijkheid nemen, ook voor wat betreft fondsenwerving om de reserves en daarmee het weerstandsvermogen te doen groeien waardoor hun solvabiliteit verbetert. In de afgelopen jaren is de sector steeds professioneler geworden in het werven van particuliere donateurs; bij musea betreft dat momenteel 9% van de eigen inkomsten. Het gaat hier om eenmalige 'gewone' en periodieke giften. Niet alle culturele ANBI's zullen in dezelfde mate in staat zijn om donateurs te werven maar tezamen kunnen zij een nieuw publiek aanboren door bijvoorbeeld crowdfunding.

Een tweede element betreft het volgende. In mei van dit jaar heeft Panteia geconstateerd dat het gebruik van vouchers weliswaar de liquiditeit van culturele organisaties op de korte termijn helpt, maar het terugveren in 2021 kan belemmeren. Er is immers uitgesteld aanbod zonder dat daar in 2021 nieuwe inkomsten tegenover staan. Door een campagne zouden zo veel mogelijk van deze tickets of vouchers omgezet moeten worden in donaties. Dan verbetert naast de liquiditeit ook de solvabiliteit. En dat is van belang om eventueel ook bancaire faciliteiten aan te kunnen spreken.

Middelen

We stellen graag het volgende aan u voor

- Verlaging van het drempelbedrag van 1% naar 0,1% van het drempelinkomen met een minimum van €6 in plaats van €60 om kleinere donaties van het publiek te stimuleren, bijvoorbeeld op grond van de regeling 'Bewaar je ticket, geniet later. Of doneer, als cultuur je lief is'.
- Verhoging van de limiet van €1.250 naar €12.500 waar het gaat om het maximum van 10% van het drempelinkomen om gulle gevers te verbinden aan meerdere culturele instellingen en aan het Nationaal Herstelfonds.
- Verhoging van de multiplier van 1,25 naar 1,75 om donateurs een extra stimulans te geven om bij te dragen aan de fijnmazige, culturele infrastructuur in ons land.

Looptijd

Gezien de verplichte tijdelijke sluiting van deze sector in de eerste helft van maart vragen wij om terugwerkende kracht tot 1 januari 2020. De verwachting is dat vanwege voortdurende verplichtende maatregelen ook in 2021 de culturele sector maximaal 25-50% van de eigen inkomsten kan realiseren door vele onbekende variabelen die samenhangen met beperkingen van de bezoekcapaciteit binnen de anderhalve meter samenleving. Omdat het werven van donaties tijdsintensief is en het Nationaal Herstelfonds een lange looptijd zal hebben, verzoeken wij om de maatregel meteen tot en met 31 december 2022 van kracht te laten zijn. Een langere horizon is bovendien een helder signaal naar het publiek en de (lokale) politiek.

Tot slot

De culturele en creatieve sector verwacht dit jaar €2,6 miljard aan inkomstenderving. Door nood- en steunmaatregelen van overheden is circa €600 miljoen beschikbaar gesteld. Daarmee resteert er €2 miljard aan inkomstenderving in 2020. Wij gaan er – net als de minister van Cultuur vandaag in het debat – vanuit dat extra, sectorspecifieke noodsteun ook na september tot stand komt. Juist omdat in de sector de reserves beperkt zijn en kostenbesparingen door een instelling elders in de keten weer tot schade leiden.

Tegenover de inkomstenderving én om liquiditeit snel te versterken doen we een klemmend beroep op het kabinet om de toezegging van volledige tegemoetkoming van de huisvestingskosten tijdens de verplichte tijdelijke sluiting gestand te doen. Het gaat om €240 miljoen waarvan €60 miljoen reeds aan gemeenten bevoorschot wordt. Overigens hebben we als Museumvereniging voor de maanden april en mei €10 miljoen bevoorschot zonder dat daar bezoeken van 1,4 miljoen Museumkaarthouders tegenover staan. We nemen waar we kunnen ook zelf de verantwoordelijkheid om de musea door deze barre en bizarre tijd te helpen. Maar dat laat onverlet dat het museumveld en de culturele en creatieve sector als geheel gebaat zijn bij een maatregel voor de (middel)lange termijn die ook de solvabiliteit verbetert: verruiming van de Geefwet.

Gaarne bereid tot nadere toelichting,
met vriendelijke groet,

mede namens de taskforce culturele en creatieve sector bestaande uit Kunsten '92, Federatie Creatieve Industrie, Creatieve Coalitie, Erfgoedplatform en Federatie Cultuur

Mirjam Moll,
Directeur Museumvereniging

c.c.: Ministerie van OCW t.a.v. de minister, mevrouw I. van Engelshoven

Bijlage: Herstelplan voor de culturele en creatieve sector d.d. 24 juni 2020